

YLI 30 VUOTTA YHTEISTYÖTÄ HELSINGIN SEUDUN RÄÄKKYLÄLÄISTEN KANSSA

Rääkkylässä syntynyt, kirkonkylän kupeessa sijaitsevan Hyytsaaren kesäasukas, toimittaja Paavo Luostarinen teki vuonna 1960 kotiseutufilmin Rääkkylästä. Vuonna 1956 perustetun kotiseutuyhdistyksen, Rääkkylä- Seuran, puheenjohtajana toimi maanviljelijä Uuno Lehvonen. Luostarisen ja Lehvosen välillä syntyi ajatus järjestää Helsingissä kotiseutujuhla, johon kutsuttaisiin Helsingin seudulle muuttaneet rääkkyläläiset ja mentäisiin Rääkkylästä joukolla mukaan. Kotiseutujuhlassa näytettäisiin tuo Luostarisen tekemä filmi ja esitettäisiin rääkkyläläisten valmistamaa muuta ohjelmaa.

Kotiseutuaiheinen juhla ”Rääkkylän rannan räjäys” järjestettiin 30.9.1962 Karjalan yhteiskoululla Helsingissä. Rääkkylästä juhlaan mentiin kahdella linja-autolla. Juhlaan osallistui yli 300 henkilöä. Tästä kotiseutujuhlasta tuli perinne. Juhla sai nimekseen ”Mikkelkual,” koska se ajoittuu juuri Mikkelin päivän, maaseutuväistön vanhan juhlapäivän seutuville. Aluksi juhlaa vietettiin Karjalan yhteiskoululla, sen jälkeen muutamia kertoja Ravintola Kestikartanossa, sitten päivätilaisuutena Kaivohuoneella ja 1975 alkaen Karjalan talolla.

Seuraavalla ”Mikkelkualilla” syksyllä 1965 olin jo itse mukana. Sen jälkeen kävinkin koko virka-aikani uskollisesti lähes jokaisessa juhlassa, monesti puhumassa, tuomassa terveisiä Rääkkylästä. Viimeisen kerran olin Mikkelkualilla eläkkeelle jäämissyksynä 1996. Rantakalaillassa Paksuniemessä 10.7.2004 olin vielä puhumassa, muistelemassa, Helsingin seudun rääkkyläläisten ja Rääkkylän yhteistyön historiaa sekä Rääkkylän kunnan kehitystä 40 vuoden ajalta.

Rääkkylän ja Helsingin seudulle muuttaneitten kanssa syntyi jo 1960 luvulla muutakin yhteistoimintaa kuin tuo syksyinen kotiseutujuhla. Rääkkylä aloitti Asuntosäästäjät ry:n kanssa omaleimaisen matkailutoiminnan keväällä 1967. Koivuniemeen perustettiin lomakeskus, johon ryhdyttiin tuomaan linja-autokuljetuksena lomanviettäjiä Helsingistä sekä välittämään yksityisten lomamökkejä, autiotaloja ja maatilojen pihapiirissä olevia rakennuksia lomaviettäjille. Keväällä 1968 ja 1970 järjestimme Karjalan yhteiskoululla tilaisuudet, joissa toimimme Rääkkylän lomakesän Helsinkiin. Molempiin tilaisuuksiin toimimme myytäväksi Rääkkylässä valmistettuja tuotteita. Paikallislehti nimittikin noita kevätjuhliamme ”Rääkkylä Messuiksi”. Joskus 1980 luvun lopulla järjestimme Helsingissä Karjalan talolla kaksipäiväisen tilaisuuden, jossa markkinoimme Rääkkylää asuntokuntana ja yrittäjäystävällisenä kuntana yritystoiminnalle. Mukana järjestelyissä olivat ystävämme sieltä Helsingin seudulta.

Aluksi yhteistoimintaa Helsingin seudulta hoitivat Paavo Luostarisen johdolla monet aktiiviset sinne muuttaneet entiset kuntalaisemme. Kaivohuoneella syyskuussa pidetyn syysjuhlan yhteydessä, jossa olin mukana, perustettiin sitten Helsingin Seudun Rääkkyläläiset ry. Vuosi 1974 oli Rääkkylän kunnallishallinnon 100-vuotisjuhlavuosi, jota Rääkkylässä juhlittiin monin eri tavoin. Tavallaan tuo Kaivohuoneen lounasjuhla oli osa kunnallishallintomme juhlavuoden tilaisuuksia. Puheessani käsitelinkin kuntamme hallinnon syntyä ja kunnan kehitystä kuluneen sadan vuoden aikana.

Kaikkein laajinta ja pitkäaikaisinta yhteistyötä Rääkkylän ja Helsingin seudun rääkkyläläisten välillä on ollut kesätapahtuman, aluksi Heinähuvan ja myöhemmin kansanmusiikkifestivaalin järjestäminen. Ensimmäisen kerran Heinähupa järjestettiin kesällä 1971. Rasivaaran

Nuorisoseura ja Urheiluseura Kisa-Veikot vastasivat kesätapahtuman järjestämisestä. 1970 luvun loppuvuosina seurat väsyivät kesäjuhlan järjestämiseen. Koko Heinähupa uhkasi loppua. Vastuun kesäjuhlamme järjestämisestä otti Rääkkylä-Seura. Ensio Vänskän tullessa 1970 luvun lopulla Helsingin seudun rääkkyläläisten puheenjohtajaksi toiseksi keskeiseksi pitäjäjuhlan järjestäjäksi tuli Helsingin seudun rääkkyläläiset. Heinähupa olikin voimissaan 1980 luvun alkuvuosista aina vuosikymmenen loppuvuosiin saakka.

Helsingin seudun rääkkyläläisten toiminta näyttää olleen erittäin aktiivista 1970 luvun loppuvuosista aina 1980 luvun puoleenväliin saakka.

Syksyn 1986 Mikkelkual puheestani selviää, että Helsingin seudun rääkkyläläisten toiminta oli alkanut potea verenvähyyttä. Rääkkylän kunnan johto onkin vierailut seuran kokouksessa tuomassa näkemyksensä siitä, että Rääkkylälle on erittäin tärkeää, jotta järjestön toiminta jatkuu ja sitä kautta yhteydet pääkaupunkiseudulle muuttaneisiin entisiin kuntalaisiin säilyy sekä syntyneet kulttuurisiteet ja kulttuuritapahtumat jatkuvat. Seuran toiminta lähtikin jälleen vilkastumaan.

Rääkkylässä taas perustetun kansanmusiikkiyhdistyksen toimesta järjestettävästä kansanmusiikkitapahtumasta tuli kuntamme kesäjuhla, josta sitten kehittyi 1990 luvulla Kaustisen jälkeen Suomen toiseksi suurin kansanmusiikkifestivaali Kihaus. Helsingin seudun rääkkyläläisillä oli Pekka Haltusen puheenjohtajakaudella oma panoksensa festivaalia kehitettäessä. Muistelen kuinka ”taiteilijasielainen” Pekka toi monta ideaa Kihauksen ohjelmavalintaan.

Pekka Haltunen oli keskeinen toimija entisen kotikuntansa ja Helsingin seudun rääkkyläläisten välisessä yhteistyössä. Hän toimi yhdistyksen hallituksessa 1979-2002, puheenjohtajana 1991-2002. "Taiteilijasielainen" Pekka toi monta ideaa Heinähuvan ja Kihauksen ohjelmistoon ja esiintyi monessa ohjelmassa ja roolissa.

Kuva: Helsingin seudun rääkkyläläisten arkisto.

Tutustuttuani puheisiin vuosien varrelta olen voinut todeta, että tuomani terveiset Rääkkylästä näiden yli 30 vuoden aikana ovat olleet pääsääntöisesti kehitysmuotoisia. Olen voinut kertoa vuosi vuodelta kuinka Rääkkylässä kunnallisia palveluja on pystytty kehittämään, kuinka uusia työpaikkoja on saatu syntymään, kuinka erikoisviljely on kehittynyt jne. Tietenkin on ollut myös negatiivistakin kerrottavaa, väkiluvun väheneminen, huonot satovuodet jne. Kun erityisesti 1970 ja 1980 luvun Mikkelkualin Rääkkylän terveisissä olen kertonut kuntamme voimakkaasta kehityksestä, olen samalla tuonut esille, että vielä voimakkaampaa kehitystä on tapahtunut siellä Etelä-Suomessa, josta johtuen alueelliset erot ovat vain syventyneet. Olen myös syysjuhlissamme voinut esittää kiitosta Helsingin seudun rääkkyläläisille siitä työstä, jota järjestö on tehnyt vuosikymmenten ajan mm. Heinähuvan ja Kihaus-festivaalin kehittämisen hyväksi.

Helsingin seudun rääkkyläläisten puheenjohtaja Paavo Luostarinen, varapuheenjohtaja Ensio Vänskä ja seuran aktiivi Pekka Halttunen airueinen odottelevat Karjalan talon ravintolan aulassa Mikkelkualille saapuvaa yleisöä joskus 1970-luvun puolivälissä. Kuva: Liisa Vänskän kotiarkisto.

Henkilökohtaisesti olin Rääkkylän ja Helsingin seudun rääkkyläläisten yhteistoiminnassa mukana yli 30 vuotta. Muistoissani ovat monet tapahtumat siellä Helsingin seudulla ja täällä Rääkkylässä, Heinähuvasissa ja Kihauksessa. Yhteistyöstä minulla on vain hyviä muistoja. Niistä suuret kiitokset.

Ilkka Simanainen
toukokuu 2013